

[Ib Christensen.]

inde på, at det skulle ændres til en slags veto, således at man aktivt skulle sige, man ikke ville deltage i støtten, kunne man da overveje, hvis det kunne samle bredere tilslutning omkring forslaget.

En sådan ordning findes i Storbritannien og har været gældende siden 1913 med afbrydelser. Det betyder, at medlemmer af de britiske fagorganisationer ikke kan tilpligtes at yde — og faktisk ikke kommer til at yde — bidrag til det britiske arbejderparti, hvis de underskriver en erklæring om, at det vil de ikke. Det har dog ikke knust hverken det britiske arbejderpartis muligheder eller den britiske fagbevægelse, at man i Storbritannien har en sådan lovgivning, der beskytter den enkeltes frihed.

Hr. Erik Andersen (Fr.borg a.) siger, at dette drejer sig jo om midler, som bliver overført efter en fri og åben debat, og flere ordførere har været inde på den demokratiske struktur i fagbevægelsen. Det skal jeg ikke knytte bemærkninger til, selv om begrebet urafstemning i den henseende mig bekendt alrig nogen sinde har været luftet — det kunne dog ellers være ønskeligt.

Men der er jo en anden side af sagen, og det er arbejdsgiversiden, og dér vil jeg gerne have lov at citere fra bogen „Komparativ Politik“, der kom i 1971. Den er skrevet af professor Erik Rasmussen. På side 170 står der følgende:

„I Danmark vides det, at Arbejdsgiverforeningen og Industrirådet yder det konservative folkeparti og venstre finansiell støtte. Det sker vistnok via konti på det årlige regnskab, som står til formandens disposition, uden at der skal aflægges regnskab for dem.“

Der er altså tale om noget andet end åben støtte efter offentlig debat fra demokratiske organisationer osv.; der er tale om en støtte af en ret så gedulft art. Men at den ikke er uden omfang ses af Weekendavisen fra den 14. juli 1972, hvori der står:

„Der er ikke tvivl om, at det meste af den centrale partiorganisations. . .“

— det er det konservative folkeparti, der her er tale om —

„. . . årlige forbrug hentes hos store erhvervs- og interesseorganisationer, altså bl. a. fra den type, som det radikale venstre

officielt har afstået fra at lade sig understøtte af.“

Det påpeges videre, at det konservative folkepartis kontingentindtægt er godt 1/2 mill. kr., mens det på daværende tidspunkt havde samlede udgifter på næsten 4 mill. kr.

Jeg nævner dette så udførligt for at pointere, at der her ikke er tale om et lovforslag, der decideret vender sig mod den ene side af denne sal. Derom er der ikke tale. Der er tale om et lovforslag, som kan virke sammen med andre regler. Jeg så gerne en pligt for de politiske partier til at offentliggøre deres regnskaber, sådan som retsforbundet i alle årene har gjort det, og som også andre partier er inde på. Jeg så gerne det gennemført som et led i et felttog mod de tilstande, som vel ikke er Watergate-agtige, men som måske kunne blive det, hvis der ikke gribes ind. Der trænges til større offentlighed omkring disse ting, og der trænges til, at medlemmers rettigheder beskyttes.

Hr. Niels Helveg Petersen var inde på spørgsmålet om aktieselskaber, og jeg kan henvise til fremsættelsestalen, hvor det klart siges, at vi har blik for, at der også her kan være et problem derved, at aktionærmindretal kommer til at yde tilskud til et parti, som det pågældende firmaaktieselskab betaler subsidier til. Det kan være venstre eller det konservative folkeparti, eller hvem der nu kan være tale om, det er næppe partier på venstrefløj. Også her er der selvfølgelig tale om et problem, der må tages op. Deri er jeg fuldstændig enig med hr. Niels Helveg Petersen.

Jeg er altså ikke så sikker på på baggrund af det, jeg her har sagt, at dette forslag i sin effekt, dersom det bliver lov, særlig vil ramme den ene side af denne sal. Det tror jeg ikke der bliver tale om, og derfor mener jeg, at de beklæmninger, som kom til udtryk fra såvel SF's ordfører som fra den kommunistiske ordfører, nok kan bortvejes. Disse partier kan vel ikke — det fremgik også af ordførertalerne — være særlig interesserede i, at der ydes finansiell støtte fra deres medlemmer i de pågældende faglige organisationer til f. eks. socialdemokratiet.

Men som sagt er der ikke tale om at klandre organisationernes ret til at yde støtte. Der er tale om, at man beskytter de enkelte